

Силабус курсу
Філософський тренінг «Соціологічна платформа»

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»

Дні занять: понеділок 12.45–14.05, середа 8.00–10.55, 12.45–14.05, аудиторія 1001

Консультації: середа 14.20, аудиторія 1001

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Кандидат політичних наук, доцент Петришин Г. Р.

Контактна інформація

onackogalina@gmail.com +380978907187

Опис дисципліни

Дисципліна філософський тренінг «Соціологічна платформа» спрямована на формування у магістрантів необхідних теоретичних знань і практичних навичок для розробки програми соціологічного дослідження, здійснення відбору необхідних методів для проведення дослідження, вмінь працювати з різними джерелами інформації та здійснювати кількісний та якісний аналіз інформації, вмінь формувати рекомендації, пропозиції і прогнози щодо певних управлінських рішень, кваліфіковано оформляти звітну документацію для здійснення інформаційно-аналітичного супроводження діяльності різних типів установ.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/4	1. Ефективна комунікація	Знати особливості комунікаційного процесу та моделей комунікації. Опанувати принципами, правилами, прийомами та способами ефективної комунікації. Вміти вибудовувати комунікацію з різними категоріями людей та протистояти маніпулюванню й проявам конфліктної поведінки.	Вправи, задачі, ігри, тести

2/4	2. Соціологічні дослідження та організація їх проведення	Вміти скласти програму соціологічного дослідження, навички організації різних видів соціологічного дослідження та відбору методологічного інструментарію дослідження.	Вправи, задачі
2/4	3. Інформація та її види	Знати типи, джерела інформації та способи фіксування інформації. Вміти аналізувати надійність джерела інформації та достовірність відомостей, що наводяться в ньому. Навички практичного використання традиційного методу аналізу документів.	Кейси, задачі, вправи
2/4	4. Анкетування та інтерв'ю як методи збору інформації	Вміти проводити різні типи анкетного опитування, скласти питальник анкетного опитування, обробляти й аналізувати результати анкетування. Навички проведення різних видів інтерв'ю та використання різних методів інтерв'ю.	Задачі, вправи, анкети
2/2	5. Вибірка та її різновиди	Знати способи, прийоми, процедури відбору елементів об'єкта при масових дослідженнях та вміти їх застосовувати на практиці. Вміти сформулювати репрезентативну вибірку; визначати достатній об'єм вибірки відповідно до обраного способу обробки результатів дослідження та розраховувати похибку простої вибірки.	Задачі, вправи
2/2	6. Біографічний метод	Знати методи аналізу біографій та вміти застосовувати метод ілюстрації, метод аналізу змісту, статистичний метод, типологічний метод, метод дослідження семантичних полів, нарративний аналіз, метод множинної тріангуляції у	Кейси, задачі, вправи, ігри

		проведенні власних наукових досліджень.	
2/2	7. Дискурс-аналіз як метод в соціології	Знати типи дискурсу, види даних дискурсу, текстоутворюючі категорії та методологічні напрямки дискурс-аналізу. Вміти використовувати фукіанський, пост-фундаційний та критичний дискурс-аналіз в аналізі інформації.	Кейси, задачі, вправи
2/4	8. Контент-аналіз як метод аналізу інформації та інтерпретація й операціоналізація даних	Вміти виділяти смислові одиниці (певні відомості, кількісні показники, оцінки, поняття), що розкривають зміст тексту. Розробляти математичний апарат кількісного аналізу смислових одиниць та здійснювати їх обробку. Визначати умови або причини, що вплинули на відповідні особливості текстового повідомлення. Здійснювати оцінку ефекту впливу повідомлення на аудиторію. Застосовувати формулу співвіднесення позитивних та негативних інтерпретацій відносно певних категорій. Використовувати метод термінологічного аналізу, метод аналізу операцій та понять в науковому дослідженні.	Задачі, вправи, кейси
0/4	9. Метод фокус-груп та експеримент	Навики ефективного проведення різних видів фокус-групового опитування (міні-групи, номінальні групи, десантні групи, конфліктні та креативні групи). Вміти одержувати необхідну інформацію, заперечувати або підтверджувати інформацію. Вміти розробляти, організувати та використовувати різні види	Задачі, вправи, ігри, тести

		експерименту.	
2/4	10. Метод моніторингу та експертної оцінки	Володіти теоретичною, методологічною базою та технічними засоби здійснення моніторингу. Застосовувати ефективні методи систематизованого моніторингу. Знати види, методи експертної оцінки та методи обробки експертних оцінок. Володіти вміннями з підготовки, проведення експертних оцінок, обробки експертної інформації та верифікація результатів експертизи.	Задачі, вправи, тести
0/4	11. Методи аналізу комунікацій в ЗМІ	Володіти навичками аналізу змісту медіа-комунікацій на основі використання феноменологічного аналізу, дискурс-аналізу комунікації, текст-майнінгу, івент-аналізу та аналізу природної мови. Удосконалити вміння систематизації, обробки та інтерпретації інформації.	Кейси, задачі, вправи
2/2	12. Звіти та їх види у соціологічних дослідженнях	Знати основні види аналітичної документації, типи звітної документації та вимоги до її написання й оформлення. Вміти створювати, оформляти та представляти звітну аналітичну документацію.	Задачі, вправи

Літературні джерела

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціологічні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. – К. : Дух і Літера, 2018. – 380 с.
2. Вербець В. В. Методологія та методика соціологічних досліджень : навчально-методичний посібник / В. В. Вербець. – Друге вид. доп. і перероб. – Рівне : РДГУ: Інститут соціальних досліджень, 2006. – 167с.

3. Джурик Н. Р. Методологія і організація наукових досліджень : кредит.-модул. система орг. навч. процесу: навч. посіб. / Н. Р. Джурик, І. М. Мельник. – Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2010. – 169 с.
4. Єрескова Т. В. Методологія та методи соціологічних досліджень : практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Єрескова, О. В. Мазурик, Н. О. Никифорова. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. – 230 с. : табл.
5. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Кислий. – Суми : Університетська книга, 2011. – 223 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник для вищих навч. закл. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
7. Мигаль В. Д. Організація, методи та викладення результатів наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / В. Д. Мигаль ; Харк. нац. автомобільно-дорож. ун-т. – Х. : ХНАДУ, 2009. – 276 с.
8. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі / І. С. П'ятницька-Позднякова. – К., 2003. – 116 с.
9. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій / Н. В. Паніна; наук. ред. В. І. Паніотто ; НАН України, Інститут соціології. Вища школа соціології. – 2-ге вид., доп. – К. : [б.в.], 2007. – 320 с.
10. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В. І. Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
11. Соціологія: посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В. Г. Городяненка. – К., 2008. – 338 с.
12. Сурмин Ю. П. Методология и методы социологических исследований. Ю. П. Сурмин, Н. А. Туленков. – К. : МАУП, 2000. – 368 с.
13. Технології прикладних соціологічних досліджень: навчально-методичний посібник / наук. ред. Ю. Саєнко. – К. : Ін-т соціології, 2003. – 124 с.
14. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / А. С. Філіпенко. – К. : Академкнига, 2005. – 208 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником тренінгу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-12) – розв’язки задач, обговорення кейсів та виконання вправ	50
Модуль 2 (теми 2-12) – індивідуальні науково – дослідні роботи	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов’язковим повторним курсом